

[Jytte Hilden]

de 24 timer efter, at de får tilbudt et job, finder et arbejde eller kommer i gang med en uddannelse, kan få deres barn tilbage til den samme institution, til den samme børnegruppe. Kommunen har også lavet en social kontrakt med de ansatte, altså med det pædagogiske personale, der siger, at hvis noget sådant skulle ske og man en kort tid og midlertidigt får en overnormering, falder der penge på stedet. Der er faktisk tanker i et sådant forslag, som er værd at diskutere, og det er da spændende, at Fremskridtspartiet har set det. Men det er en helt, helt anden ting end Fremskridtspartiets forslag, som vi diskuterede på et tidligere tidspunkt.

Til fru Kirsten Lee fra De Radikale må jeg sige, at her gælder faktisk det, som jeg var inde på før. Det er lidt ærgerligt, at vi har en formand for den tidligere regerings børneudvalg, som ikke kan læse alle de mange tal indenad, som har været præsenteret i udvalget, for der er ingen som helst tvivl om, at det er en myte, at vi alene hjælper børnene ved at hæve fripladsgrænserne. Det lyder rigtigt, men det er forkert, og det, vi gør i Socialdemokratiet, er, at vi forholder os til virkelighedens verden og ikke til, hvordan vi tror tingene ser ud.

Med hensyn til hvad CD sagde, lyttede jeg også lidt til dette med den differentierede betaling. Jeg hørte, at CD sagde, at de gerne så nogle alternative forslag. Hvis CD's ordfører havde hørt efter, hvad jeg sagde i min ordførelse, var det præcis det, jeg understregede. Vi tror, tingene kan gøres både bedre og billigere i den offentlige sektor, også på dette område. Vi tror, der kan findes andre løsninger, og vi tror, der er alternative muligheder. På dette område understreger vi, at det skal være pædagogisk forsvarligt af hensyn til vores børn, men der er altså ikke nogen modstrid i det, jeg sagde, og så den del af CD's argumentation.

Til sidst var der det, synes jeg, spændende indlæg, som hr. Kofod-Svendsen kom med, fordi hr. Kofod-Svendsen for Kristeligt Folkepartis vedkommende faktisk lukkede op for en gryende forståelse for, at børnefamilierne er trængt. Jeg tror, at de mange avisartikler, som jeg selv har henvist til, og som andre sikkert også har læst, skal tages som udtryk for, at dette nu er ved at blive et så påtrængende problem i vores samfund, at mange forholder sig til det.

Jeg skal til sidst derfor konkludere, at i Aktuelt i september måned 1988 var der en pantefo-

ged, en cheføkonom fra Privatbanken, en jurist fra en kreditforening og, hvad der er nok så interessant, en økonom fra Økonomiministeriet, som fuldt og helt bakkede de synspunkter og tal op, som Socialdemokratiets politisk-økonomiske afdeling havde lagt frem, hvor vi dokumenterede, hvordan vilkårene var, når vi kun kigger på det økonomiske, for en række familier, og sammenlignede det med, hvordan familier, der har børnene fra hånden, havde det. For det, der er karakteristisk, er, at de af os, der stiftede gæld i 60'erne og 70'erne takket være en galoperende inflation har fået denne gæld hølvet ned under gulvbrædderne, så vi forstår sandsynligvis ikke engang for en dels vedkommende den klemme, som dagens unge familier er i.

Men jeg skal sige tak til dem, der gav tilslutning, og jeg kan love forsamlingen, at vi fremsætter naturligvis ikke det samme forslag en tredje gang. Jeg er da også helt sikker på, at Folketinget vil komme til at diskutere disse ting og til at diskutere dem efter de tanker, som ligger i det. Nu glæder vi os så til at gå videre med de konkrete beregninger i selve udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Statslig finansiering af kortbølgevirksomhed).

Af Duetoft (CD), Helge Mortensen (S) og Ingerlise Koefoed (SF).

(Fremsat 10/1 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Som bekendt er det kun ganske kort tid siden, Folketinget havde lejlighed til at behandle det spørgsmål, som foreligger nu. Det skete i forbindelse med lovgivningen om fastsættelse af licensafgifter for Danmarks Radio for finansåret 1989. Jeg skal derfor indskrænke mig til nogle korte kommentarer.

Det foreliggende forslag om statslig finansiering af kortbølgevirksomheden bygger på nogle forudsætninger, og dem vil jeg gerne knytte an til. Forslagsstillerne finder det vigtigt, siger de, at der fortsat udsendes danske kortbølgeprogrammer med dansk redaktion i mindst samme omfang som nu. Det er regeringen ganske enig i, og det var baggrunden for, at denne forudsætning blev tilkendegivet i forbindelse med gennemførelsen af lovgivningen om Danmarks Radios licens for 1989 i sammenhæng med tilsagnet om, at regeringen skulle finde udveje for at tilvejebringe dækning over statsbudgettet for de merudgifter med hensyn til drift af sendere i 1989, der ville være forbundet med at leje kapacitet på de norske kortbølgesendere.

Den anden forudsætning synes at være, at Danmarks Radios bestyrelse på et møde den 13. december 1988 skulle have besluttet at nedlægge kortbølgevirksomheden som led i besparelserne som følge af Folketingets beslutning om licensfastsættelsen for 1989. Sådan mener jeg ikke det forholder sig, tværtimod er det med vedtagelsen af loven om fastsættelse af licensafgifter for Danmarks Radio i 1989 forudsat, at Danmarks Radio inden for sin budgetramme afholder udgifter til kortbølgevirksomhed svarende til den hidtidige virksomhed på området. Denne forudsætning er tilkendegivet over for Danmarks Radio i forbindelse med fastsættelsen af budgetrammen for Danmarks Radio i 1989. Danmarks Radios bestyrelse synes i øvrigt at have taget denne tilkendegivelse til efterretning. Der er således ikke i princippet uklarhed med hensyn til situationen for 1989, idet det som nævnt forudsættes, at der kan lejes kapacitet på norske kortbølgesendere, og at staten dækker de tekniske merudgifter ved denne løsning i det pågældende finansår.

Endelig finder forslagsstillerne det hensigtsmæssigt, at Danmarks Radios udgifter til produktion af kortbølgeprogrammer og drift af kortbølgesendere ikke skal være en udgift for Danmarks Radio, der som hidtil opkræves over den almindelige licens, men at udgifterne i stedet finansieres over finansloven, og det spørgsmål har som bekendt været diskuteret tidligere. Regeringen har stadig væk i forbindelse med fastsættelsen af Danmarks Radios licensafgifter for 1989 tilkendegivet den opfattelse, at en forbedring af kortbølgesendevirksomheden bør ske gennem leje af kapacitet på de norske kortbølgesendere, og at det i princippet må forekomme naturligt, at den forhøjelse af driftsudgifterne, som den norske løsning indebærer, på sigt indpasses i Danmarks Radios budget, da institutionen indtil nu har båret udgifterne til kortbølgesendevirksomheden.

Det er fortsat regeringens opfattelse, at det er den økonomisk mest hensigtsmæssige ordning, at de samlede udgifter til denne virksomhed dækkes inden for Danmarks Radios budget. Spørgsmålet bør derfor ikke udtages til isoleret behandling på nuværende tidspunkt, men bør indgå i den samlede vurdering af Danmarks Radios økonomiske situation, som skal finde sted i nær fremtid, i øvrigt i forbindelse med stillingtagen til forslag til licensafgift for 1990.

I betragtning af, at spørgsmålet om 1989 er på plads gennem Folketingets vedtagelse af licensafgifterne i december 1988, skal jeg på regeringens vegne afvise det foreliggende forslag.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg skal på forslagsstillernes vegne, i hvert fald på Socialdemokratiets vegne, afkræfte den afvisning, som ministeren på regeringens vegne kom med af vort forslag.

Der er flere grunde til, at vi fra Socialdemokratiets side er medforslagsstillere til forslaget. For det første sker der i disse år en betydelig og vil jeg sige glædelig udvidelse af det internationale samkvem, og så ser vi gerne, at de folk, der rejser ud og lærer fremmede sprog og skikke at kende, også har en forbindelse tilbage til Danmark. Det har det danske samfund brug for, og derfor er det også rimeligt, at vi sikrer dem den moralske opbakning, der ligger i det skulderklap, som information og oplysninger fra Danmark og om Danmark er til dem.

[Klaus Hækkerup]

For det andet kan man spørge, om der ikke her er tale om, at vi nu underløber Folketingets tidligere beslutning om at begrænse licensstigningen i Danmarks Radio ved at forøge indtægterne uden om licensstigningen. Vi mener nej. Forholdet er netop det, at målgruppen for kortbølgesenderens virksomhed er en helt anden end den, der betaler licens i dag, i hvert fald licens til Danmarks Radio.

Vi har bemærket, at daværende kommunikationsminister H. P. Clausen mente, at Danmarks Radio er forpligtet til at bevare kortbølgesenderen i henhold til et aktstykke i Finansudvalget og det lovforslag, som behandlede Danmarks Radios licens for 1989. Men det, som er omhandlet i lovforslaget, er kun teknikken, ikke et spørgsmål om teknikken i forbindelse med en placering på kortbølgesenderne i Norge, ikke et spørgsmål om selve programvirksomheden, og Danmarks Radio kan derfor ikke hverken direkte eller indirekte siges at være forpligtet til at opretholde kortbølgesenderen. Af de grunde, jeg har nævnt, finder vi det helt naturligt og rimeligt, at staten overtager forpligtelsen for kortbølgesenderens samlede drift.

Ser vi på økonomien i dette, ville en naturlig regulering af licensen have ført til merindtægter for Danmarks Radio på 109 mio. kr., som regeringen ved det flertal, den skabte sig i Folketinget, har afskåret Danmarks Radio fra. Det, vi taler om nu, er altså ikke at genindføre de 109 mio. kr., det er at sikre udsendelse til danskere i udlandet for det beskedne beløb af 8,5 mio. kr.

For os er det vigtigt, at det fortsat er Danmarks Radio, der producerer og udsender de danske kortbølgeprogrammer, og det er også vigtigt for os, at Danmarks Radio nu får sin betaling herfor.

Connie Hedegaard (KF):

Det Konservative Folkeparti har ikke mange kommentarer at føje til ministerens begrundelse for at afvise dette forslag.

Vi synes, at Danmarks Radio har en særlig rolle. Det er nu engang Danmarks Radio, og det medfører nogle særlige forpligtelser også på dette område, hvorfor vi fra Det Konservative Folkepartis side mener, at kortbølgeradio må være en naturlig opgave for Danmarks Radio at påtage sig, selvfølgelig ikke mindst i relation til, at det var en af forudsætningerne for

godkendelsen af licensen for 1989. Så vi afviser dette forslag, men vi noterer os, at ministeren her har givet tilagn om, at vi senere kan drøfte spørgsmålet i en større sammenhæng, når man skal diskutere Danmarks Radios budget for det kommende år.

Ingerlise Koefoed (SF):

Der er to grunde til, at vi i SF synes, at det var en god idé at fremsætte dette forslag. Den ene er, at vi synes, at den opgave at lave kortbølgeudsendelser ikke er en opgave, som licenspengene skal betale for. Vi synes, det er rimeligt, når man i Danmarks Radio producerer nogle udsendelser, der er egnede for danskere i udlandet og andre uden for landet, der er interesserede i Danmark, at det er en statslig opgave og ikke en licensopgave.

Dertil kommer selvfølgelig, at Folketinget ved, hvad jeg vil kalde en uanstændig begrænsning af licensen, har gjort, at der er blevet meget store vanskeligheder i Danmarks Radio med at få pengene til at slå til. Man sidder i denne tid og diskuterer en besparelse på 55 mio. kr., og vi har alle læst eller hørt om, og nogle af os har deltaget i diskussionen om, hvordan det bl.a. generer gennemførelsen af en programstruktur, der har været stærkt diskuteret i Danmarks Radio, men som nu ikke kan få lov til at fungere, så man kan se, hvordan den virker, fordi man allerede nu føler, man må gribe ind i den på grund af den stærkt nedsatte licens.

Da man for et års tid siden, var det vel, reviderede loven om Danmarks Radios styrelse, om Danmarks Radios forhold i det hele taget, blev det vedtaget, at Danmarks Radio kunne få lov til at lave indtægtsdækket virksomhed. Vi gik også ind for det forslag, og vi har her et eksempel på, at man kunne opfordre Danmarks Radio til at producere kortbølgen, som den altid har gjort, og så betale den for at gøre det. Det ville efter vores mening være en god måde at føre bestemmelsen om den indtægtsdækkede virksomhed ud i livet på.

Det blev også vedtaget, at nu skulle der være en bestyrelse, som skulle tage stilling til Danmarks Radios virksomhed. Noget af det første, der sker, efter at man her har sikret, at der bliver dårlige muligheder for bestyrelsen at fungere under, er, at man også begynder at gribe ind i programvirksomheden.

[Ingerlise Koefoed]

Det blev sagt fra ministerens side, at det var forudsat, at Danmarks Radio skulle producere kortbølgeindholdet, uanset at man nu løftede den anden del af kortbølgen, den tekniske del, ud af Danmarks Radios budget. Jeg vil godt spørge, hvor i radioloven der er forudsat noget af den slags. Så vidt jeg ved, forudsættes det i loven, at Danmarks Radio skal være alsidig, at den skal tage sig af public service, uden at man nærmere siger, hvad man forstår ved det begreb, og at Danmarks Radio skal stå til rådighed for alarmudsendelser, hvis der pludselig bliver krig i Danmark, men der står ikke nogen steder, at kortbølgen er en speciel opgave, som Danmarks Radio er særlig forpligtet over for, og jeg mener ligesom hr. Klaus Hækkerup, at det stod der heller ikke noget om i aktstykket, det er noget, man fandt ud af et eller andet sted i et eller andet ministerium den dag, da Danmarks Radios bestyrelse, tvunget af omstændighederne, sagde: Vi kan nok ikke længere påtage os at producere indholdet til kortbølgen.

Jeg håber meget, at dette forslag går igennem, for det første fordi jeg principielt synes, det er rigtigt, for det andet fordi det vil være med til at lette en meget vanskelig diskussion i Danmarks Radio lige nu.

Mejdahl (V):

Da Venstres ordfører i denne sag, hr. Helge Sander, og Det Radikale Venstres ordfører, fru Marianne Jøved, begge er forhindret i at være til stede, skal jeg i disse forenklings- og afbureaukratiseringstider på begge partiers vegne tilslutte mig kommunikationsministerens afvisning af lovforslaget.

Behnke (FP):

En sømand, en handelsrejsende, en entreprenør, en ulandsfrivillig, en ambassadør, en Spiesguide og alle andre danskere, der rejser rundt i verden af kortere eller længere varighed, kan ønske at få deres danske avis eftersendt, men så er det noget, som aftales mellem avisens udgiver og abonnenten selv. I nogle tilfælde er avisen flink og sender den uden ekstra omkostninger over til Malmø, men i de fleste tilfælde er det abonnenten selv, som må betale for ekstraforsendelsen.

Pointen er, at det ikke på noget tidspunkt er staten eller tvangslicensbetalerne, som skal betale for udbringning af f.eks. Jyllands-Posten i

Cape Town. Det kunne vel heller ikke på noget tidspunkt falde nogen i denne sal ind at fremsætte lovforslag om, at det offentlige skal betale for eftersendelsen af dagblade til alverdens hjørner. De fleste både her i salen og ude i befolkningen vil med rette sige, at ønsker man at læse en dansk avis i udlandet, skal det offentlige bestemt ikke betale for den service.

Nu er det vel også begrænset, hvad dette forslag har at gøre med modtagelsen af Aarhus Stiftstidende i Houston, vil man vel sige. Men hvad er forskellen egentlig? Såvel dagbladene som kortbølgeudsendelserne har til formål at formidle nyheder; ganske vist er der forskel på det medium, som bringer nyhederne frem, men ellers kan vi ikke se, at der er den store forskel på de to situationer.

Da jeg er helt enig med det flertal, jeg proklamerede for lidt siden – altså det flertal, der vil sige nej til offentlig betaling for avisudbringning på Miami Beach – er vi også imod offentlig betaling for udbringning af æterbårne nyheder i Sydney. Hvis Danmarks Radio vil lave kortbølgeudsendelser, må betalingen for disse være et mellemværende mellem en ekstra indtægt i Danmarks Radio og modtagerne af nyhederne og hverken et mellemværende mellem skatteyderne og Danmarks Radio eller et mellemværende mellem tvangslicensbetalerne og Danmarks Radio.

Tror man ikke på den direkte brugerbetaling af kortbølgevirksomheden, må man ty til sponsor- og/eller reklamefinansiering. Det kan efter vores mening ikke være rigtigt, at skatteyderne skal betale for, at der udsendes radionyheder til alverdens hjørner – en service, hvis lyttortal jeg i øvrigt tror ikke er særlig stort.

Hr. Klaus Hækkerup bemærkede, at stadig flere rejser verden rundt. Jamen det er bestemt ingen garanti for, at interraileren, kibbutzarbejderen, den unge på Student Exchange eller andre lytter til Danmarks Radios kortbølgeudsendelser, når man tænker på, hvilken overflod af radioudsendelsesudbud der er ude i den store verden.

For god ordens skyld skal jeg meddele, at Fremskridtspartiet afviser lovforslaget.

Lysholm Christensen (KRF):

Kristeligt Folkeparti har jo været engageret i denne sag igennem længere tid, og vi er naturligvis glade for, at problemet fandt en midlerti-

[Lysholm Christensen]

dig løsning, i og med at man fik en aftale med en norsk sender, så man kunne sende de danske kortbølgeprogrammer derfra.

Det var i øvrigt en besynderlig debat, der var, dengang man skulle finde en placering til den danske sender. Det viste sig jo senere, at man sagtens kunne finde en placering til en række TV 2-antener, hvorimod denne antenne ikke kunne placeres nogen steder, men det er en sag for sig.

Kristeligt Folkeparti er fortsat af den opfattelse, at staten skal finansiere driften af disse udsendelser fuldt ud, altså at alle udgifter i forbindelse med udsendelsen af disse kortbølgeudsendelser over den norske station skal finansieres over staten; det er ikke en licensopgave.

Derimod vil vi gerne skille tingene fra hinanden, således at udgiften til selve produktionen af udsendelserne – vi mener, den ligger på omkring 4 mio. kr. – bliver indeholdt i Danmarks Radios budget, hvor den udmærket kan være, i hvert fald i indeværende år. Vi er således villige til at se på dette forhold, når det gælder fremtiden, altså ud over indeværende finansår, og så må vi senere se, om vi kan finde en langsigtet løsning.

Vi er altså fortsat af den opfattelse, at selve sendeudgifterne er en statsopgave, og det betyder, at vi må se kritisk på det foreliggende forslag og prøve, om vi kan få det strikket sådan sammen, at vi kan støtte det.

Duetoft (CD):

Jeg vil gerne begynde med at takke de ordførere, der var positive over for forslaget, herunder også den ordfører, der var positiv over for halvdelen – det kan jo blive nok så vigtigt.

Men jeg må samtidig også konstatere, at der i hvert fald er en ting, der er enighed mellem regeringen og forslagsstillerne om, nemlig at kortbølgeudsendelsesvirksomheden er væsentlig.

I den henseende var det kun hr. Behnke, som skilte sig ud. Nu kan jeg godt se, at hr. Behnkes drøm om Jyllands-Posten i Cape Town er meget fascinerende – den kunne jeg også godt have – men desværre er vores boykotlovgivning sådan, at det vel ikke kan lade sig gøre. Imidlertid synes jeg heller ikke, hr. Behnkes avissammenligning med kortbølgesenderen på en lang række andre områder er relevant.

Jeg mener, det er af stor og væsentlig betydning for hele det danske samfund, at vi har en sender, der kan høres over hele Jorden. Jeg mener, der er store erhvervsinteresser i det. Der er store PR-interesser for det danske samfund i, at danske og dansktalende mennesker rundt omkring i hele verden på den måde får mulighed for at være løbende informeret om, hvad der sker hos os, og dermed bliver i stand til at udbrede budskabet om os.

Derfor er det en samfundsinteresse, at disse udsendelser bliver bragt, og dermed er det forslag, S, SF og CD nu har fremsat, jo i virkeligheden helt i overensstemmelse med regeringens normale politik, for det, vi siger, er, at vi gerne vil lave brugerbetaling på dette ene punkt. For det er jo brugerbetaling, eftersom det er det offentlige, staten, der har fornøjelsen af den PR, som bliver givet for Danmark rundt omkring i verden. Derfor er det efter vores opfattelse helt fint, at staten betaler for den serviceydelse, de nyder godt af.

Jeg har tidligere herfra nævnt, at man måske også kunne forestille sig brugerbetaling, når det drejer sig om gudstjenesterne. Nu vil jeg ikke forlange, at kirkeministeren skal svare på det i dag, for det er jo en lidt anden afdeling, vi har til debat her, men selve brugerbetalingstanken her, når man alligevel vil skære så meget ned i Danmarks Radio, ligger os altså ikke fjernt.

Fru Connie Hedegaard siger, at det er en naturlig opgave for Danmarks Radio. Måske, men jeg synes, det er meget farligt, at Folketinget her siger: Dette er en naturlig opgave for Danmarks Radio, for på samme måde har fru Connie Hedegaards parti og den regering, fru Connie Hedegaard repræsenterer, jo talt meget for Danmarks Radios frihed og løsrivelse osv. fra den politiske styring. Men hvor er friheden henne, når man giver Danmarks Radio lov til at lave sine egne budgetter, men samtidig siger: Ja, værsgo at lave dem, men for resten er det en helt klar forudsætning, at dette og dette og dette er med?

Jeg synes, det er et dårligt signal at sende ud. Jeg var modstander af, at Radiorådet blev nedlagt, men når det nu er gået så galt, som det er gået, er det et dårligt signal at sige: I har frihed, men for resten skal I lige tage det og det med, og det er det signal, regeringen har sendt ud.

Det er også det, vi reagerer på som forslagsstillere til dette forslag. Vi tager faktisk konse-

[Duetoft]

kvensen af den mediepolitiske linje, som regeringen selv har lagt. Vi siger: Når Danmarks Radios bestyrelse har vedtaget, at der er besparelsesmuligheder her, må de have lov til det. Men hvis vi som vogtere af det offentlige derefter synes, opgaven er så vigtig, må vi betale for, at Danmarks Radio alligevel gør det.

Derfor synes jeg egentlig, at fru Connie Hedegaard med sine bemærkninger om, at det er en naturlig opgave, i mine øjne begrænser den frihed, man selv har været med til at lægge ind i loven.

Kristeligt Folkepartis indlæg synes jeg var meget glædeligt, for det betyder i hvert fald, at der er flertal i Tinget for 4,5 mio. kr. mere fra det offentlige til Danmarks Radio til at lave disse udsendelser. For jeg har opfattet det oprindelige forslag i forbindelse med licensdiskussionerne – og ministeren sagde det jo også her – sådan, at Danmarks Radio skulle betale de sendeudgifter og produktionsudgifter, man normalt ville betale, og derefter skulle alle ekstraudgifter i forbindelse med overgangen til den norske sender betales af det offentlige.

Men jeg er meget glad for her at kunne konstatere, at de tre forslagsstillerpartier plus Kristeligt Folkeparti er enige om, at de 4 mio. kr., som i dag er sendeudgifter i Danmarks Radio, også skal dækkes af det offentlige; det er dog altid noget.

Alt i alt vil jeg glæde mig over, at den del af forslaget kom igennem, og håbe på, at det, ministeren har lovet om en fremtidig ordning, også går i orden.

Men selv om jeg har sagt det én gang, må jeg igen slutte med at sige, at det er bekymrende, at man på den ene side bliver ved med at præke frihed for Danmarks Radio, samtidig med at man på den anden side ganske klart har lagt op til, at friheden kun gælder, så længe den frie bestyrelse gør det, som et flertal i Folketinget ønsker den skal gøre, nemlig medtage nøjagtig de områder, man her har peget på.

Jeg ved ikke, om jeg her på talerstolen må bruge det ord, jeg havde lyst til at bruge, så det vil jeg lade være med. Men så kan enhver jo tænke sit om, hvad det skulle være for et.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Oven på hr. Duetofts varme anbefalelsestaler vil jeg gerne spørge om to ting.

For det første: hr. Duetoft nævnte som noget af det allerførste, at der var meget store erhvervsinteresser forbundet med kortbølgevirksomheden. Så vil jeg gerne spørge hr. Duetoft, hvorfor han ikke tror på en sponsor- eller en reklamefinansiering af kortbølgevirksomheden.

Jeg kunne også godt tænke mig at vide, om hr. Duetoft tror, at f.eks. den udvekslingsstudent, der sidder i New York, eller interraileren, der opholder sig i Madrid eller Athen, og som ønsker at lytte til radio, vælger at lytte til dansk kortbølgeradio.

Svaret er, at langt de fleste moderne radiomodtagere, man kan købe, udelukkende er i stand til at modtage radiosignaler på FM og mellembølgebåndet. På langt de fleste moderne radioer kan man simpelt hen ikke lytte på kortbølgebåndet; det kræver en specialradio.

Noget andet er, at Danmarks Radios mellembølgeudsendelser ikke rækker meget længere end til omkring Frankfurt, hvis vi kører sydpå, så jeg tror slet ikke – men det kan hr. Duetoft måske bekræfte eller afkræfte – at der virkelig er det lytterpotentiale, man påstår.

Dette at så mange danskere rejser ud i verden, er ikke ensbetydende med, at de sidder hver aften med en specialbygget radio og forsøger at tune ind på Danmarks Radios kortbølgevirksomhed. Der er ude i den store verden en overflod af kvalitetsradio, som man uden besvær kan lytte til – udsendelser med en langt højere udsendelsesmæssig, ikke indholdsmæssig, kvalitet end de danske kortbølgevirksomheder.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Nu ved jeg desværre ikke, hvad interrailere gør i Madrid – jeg har altid været to år ældre, end man måtte være for at kunne få et interrailkort – men jeg ved, det er en kendsgerning, at jo mere oplysning om dansk kultur og dansk samfundsliv udbredes i verden, jo lettere er det for dansk erhvervsliv at slå igennem.

Det, jeg talte om – og det kan hr. Behnke jo slå efter i Folketingstidende senere – var jo netop, at man skulle sætte nogle mennesker rundt om i verden i stand til at forklare noget om den løbende udvikling i Danmark, og de mennesker, der vil gøre det, er også interesseret i at have en kortbølgesender. Jeg er godt klar over, at den private amerikaner i Houston næppe stiller

[Duetoft]

ind på Danmarks Radios kortbølgeudsendelser, men det er altså et andet klientel, vi taler om.

Dernæst siger hr. Behnke – og det lyder meget fascinerende – at man kunne lade erhvervslivet betale, fordi det er dem, der har interesse i det. Nej, dette skal ikke være en sender præget af enkeltvirksomhedsinteresser. Jeg taler netop om, at det er den generelle, kulturelle samfundsmæssige oplysning om det danske samfund, der har gennemslagskraften, og den sikrer man ved, at det offentlige fastslår, at dette er en væsentlig udsendelsesaktivitet. Jeg har ikke noget imod reklamer – hr. Behnke ved også godt, jeg er tilhænger af så meget frihed på dette område, som man kan finde – men det er bare en anden opgave, vi her står over for. Det er ikke nogle erhvervsfolk, der skal ud at fortælle om deres lyksaligheder; det er samfundet, der skal give baggrunden for, at erhvervslivet kan ekspandere.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Så vidt jeg forstod på det seneste indlæg fra hr. Duetoft, var der mere tale om, at radioudsendelserne skulle produceres for producenterens skyld, altså for os danskeres skyld. For som hr. Duetoft selv sagde, troede han ikke, at en privat radiolytter i Houston ville stille ind på den danske kortbølgevirksomhed. Det tror jeg heller ikke.

Mit andet spørgsmål svarede hr. Duetoft slet ikke på, men det kan være, en af de andre forslagsstillere kan svare på det: Er det ikke korrekt, når jeg påstår, at 90 pct. af de moderne radiomodtagere, man kan købe, uanset hvor i verden man er, udelukkende er udstyret til at modtage på mellembølge og FM-båndet?

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Hr. Behnke spørger, om det ikke er rigtigt, at 90 pct. af de radioer, der købes i udlandet, er uden kortbølgeomtagere.

Jo, det er sikkert rigtigt, men det afgørende er, at de mange danskere, der opholder sig uden for landets grænser, har mulighed for at købe en radio, der har kortbølgeomtagere, at de også gør det, og at de lytter til det, der sker i Danmark, således at de får en moralsk opbak-

ning til det at være danskere i udlandet på en god måde.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Når man besøger ambassader og general-konsulater og lignende institutioner ude omkring i det fremmede, også langt herfra, møder man altid en hel del danske erhvervsfolk, og jeg mener, at disse mennesker – og det gælder både store og mindre virksomheder – alle sammen er interesserede i at få nyheder hurtigt hjemmefra, at få oplysninger om, hvordan det ser ud i Danmark, og hvordan det går med erhvervslivet, kurserne, og hvad ved jeg.

Det er da rigtigt, at de fleste af de radioer, man kan købe, ikke er indrettet til, at man kan høre Danmarks Radios kortbølge på dem. Men det er også rigtigt, som hr. Klaus Hækkerup sagde, at den, der er interesseret, kan skaffe sig et udstyr, der gør det muligt at høre det. Derfor mener jeg, det er en vigtig opgave for Danmark at sørge for, at de informationer kan komme ud, og derfor skal vi støtte en sådan kortbølge.

(Kort bemærkning).

Behnke (FP):

Det glæder mig, at vi i det mindste har fået slået det fast, fru Ingerlise Koefoed sagde, nemlig at den, der er interesseret, kan købe sig en radio, som er i stand til at modtage kortbølgevirksomhed. Men som jeg kunne forstå tidligere på ordføreren for forslagsstillerne, hr. Duetoft, var et af formålene med at have kortbølgevirksomhed, at udbrede den danske kultur ude omkring i verden. Jeg må ærligt tilstå, at jeg føler mig tvivlende over for, om folk ude i den store verden med det medieudbud, der er overalt, går rundt og søger sig frem til en specialradio blot for at kunne blive belært om dansk kultur. Jeg tror ikke på det; men det kan være, forslagsstillerne gør det.

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Ja, vi kommer viden om. Jeg skal nøjes med at svare fru Ingerlise Koefoed.

Jeg sagde ganske rigtigt i mit indlæg, at det var forudsat, at Danmarks Radio afholdt udgiften til kortbølgevirksomheden bortset fra de reservationer, som vi kender og har været enige om.

[Kommunikationsministeren]

Så spørger fru Ingerlise Koefoed, hvor i radioloven det står. Jeg tror ikke, det står i radioloven, men det står i lov om fastsættelse af licensafgifter vedrørende Danmarks Radio for finansåret 1989. I bemærkningerne dertil er det nærmere uddybet, hvordan kortbølgevirkomheden skal tilrettelægges. Deri må ligge, at den skal varetages.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Jeg er ked af at måtte korrigere ministeren. I bemærkningerne til lovforslaget om licensafgifter vedrørende Danmarks Radio står der om det emne, vi diskuterer, alene:

»For så vidt angår spørgsmålet om leje af kapacitet på de norske kortbølgesendere er regeringen indstillet på at finde udveje for over statsbudgettet at tilvejebringe dækning for de merudgifter med hensyn til drift af sender i 1989, der vil være forbundet med denne løsning. Disse merudgifter er på årsbasis anslået til at ligge i størrelsesordenen 11-13 mio. kr.«

Den bemærkning skal forstås således, at hvis bestyrelsen i Danmarks Radio beslutter sig for fortsat at have kortbølgeudsendelser, er regeringen parat til at tilvejebringe 11-13 mio. kr., således at disse udsendelser kan sendes fra den norske sender. Det er det, der er anført i bemærkningerne.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Også jeg kaldes herop af kommunikationsministeren. Jeg synes egentlig, det er mageløst, at denne frihed i Danmarks Radio altså nu skal til at fungere på den måde, at et flertal i Folketinget vil forære Danmarks Radio et eller andet beløb og dermed binde Danmarks Radio i deres budget for måske endda noget mere, i dette tilfælde vel et beløb, der nogenlunde svarer til det, staten så velvilligt stiller til rådighed. Jeg synes egentlig, det er lidt utroligt, at man kan lægge den binding ind, og jeg kan ikke forestille

mig, at det var meningen med den frigørelse af Danmarks Radio, som i sin tid blev vedtaget her i Tinget.

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Jeg skal bare konstatere, at Danmarks Radios bestyrelse og skiftende kommunikationsministre i perioden december til nu har været enige i denne fortolkning. Det er på plads.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Fjerde næstformand (Poulsgaard):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget om Offentlige Arbejder (2/2 89):

Udtræder: Helge Mortensen (S)

Nyt medl.: Henning Nielsen (S)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 3. februar 1989, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.00
